

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 401-00959

Den 18. november 2013

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 12. november 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 5 til L 44, Forslag til lov om ophævelse af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenaå og ændring af lov om vandløb, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget Kristian Pihl Lorentzen (V).

Spørgsmål nr. 5 (L. 44)

Ministeren bedes redegøre for, hvorfor det nuværende lovforslag ikke forholder sig til alle bekymringer, som er udtrykt i Gudenaacentralens høringssvar af 5. september 2013, herunder med hensyn til følgende:

- a. Om driften af vandkraftværket kan udløse erstatningspligt efter vandforsyningslovens § 23, vandløbslovens § 23 og/eller § 51?
- b. Om videreførelse af Gudenaacentralen efter de nugældende regler i vandforsyningsloven m.v. vil indebære VVM-pligt?
- c. Om ministeren anser lovforslaget for at indebære en risiko for Tangeværkets fremtidige økonomi og drift samt kulturhistoriske værdi (sidstnævnte bl.a. udtrykt ved fredningen og af Kulturstyrelsen)?
- d. Om ministeren anser lovforslaget for at indebære en risiko for den fortsatte drift og eksistens af Energimuseet?
- e. Hvilke konsekvenser ministeren anser eventuel lukning af Tangeværket for at have, herunder navnlig miljømæssig og øvrig betydning for Tange Sø og Randers Fjord?
- f. Anser ministeren lovforslaget for at indebære en fuld opfyldelse af § 1, litra o i den eksisterende koncessionslov fra 1918 om, "at Spørgsmålet om, hvorledes der ved Koncessionstidens Udløb bliver at forholde med Koncessionshavernes Anlæg, til den Tid bliver at fastsætte ved lov"?
- g. Anser ministeren lovforslaget for at indebære ekspropriation eller ej (udenerstatning)? Ministeren bedes begrunde svaret.

Svar

Naturstyrelsen har – som en nødvendig forudsætning for lovforslaget – foretaget en vurdering af, om Gudenaacentralen efter en ophævelse af loven og ophør af koncessionen vil kunne fortsætte driften af værket.

Naturstyrelsen har imidlertid været tilbageholdende med i lovforslaget at gå nærmere ind i, hvilke vurderinger der efter Tangelovens ophævelse vil skulle foretages som led i afgørelser efter den almindelige lovgivning, da disse afgørelser skal træffes af kommunerne.

Det er samtidig Naturstyrelsens generelle opfattelse, at der i forbindelse med Tangelovens ophævelse og koncessionens ophør (alene) skal tages stilling til Tangeværkets fortsatte drift, og at der således ikke skal tages stilling til værket som et nyt projekt, og herunder ikke de samlede konsekvenser for naturen i området af værkets placering og opstemningen.

Ved en myndighedsbehandling skal det således lægges til grund, at Tangeværket er en eksisterende lovligt etableret virksomhed, og det er i den forbindelse styrelsens opfattelse, at f.eks. fysiske ændringer medhenblik på at etablere et omløbstryk i givet fald alene kan gennemtvinges ved påbud efter vandløbslovens bestemmelser herom. Som konsekvens heraf vil de erstatningsspørgsmål, der kan knytte sig til tilstandsændringer, efter styrelsens opfattelse alene knytte sig til fremtidige ændringer af forholdene omkring værket.

Endvidere skal selve eksistensen af værket efter styrelsens opfattelse ikke indgå i vurderinger efter vandløbsloven og reglerne om VVM- og habitatvurderinger.

Lovforslaget indebærer af de nævnte årsager derfor efter styrelsens opfattelse ikke i sig selv nogen risiko for Tangeværkets eller Energimuseets fremtidige økonomi og drift samt kulturhistoriske værdi.

Da lovforslaget alene har til formål at erstatte en koncessionsordning med en tilladelsesordning, tager lovforslaget ikke stilling til, hvad en – eventuel senere – lukning af værket vil betyde for Tange Sø. Det er, som det fremgår af lovforslaget, Naturstyrelsens vurdering, at Gudenaacentralen vil kunne fortsætte med driften af værket i medfør af den almindelige lovgivning, at der er derfor efter styrelsens opfattelse ikke reelle grunde til, at en lukning af værket skulle blive aktualiseret med lovforslaget.

Af de nævnte årsager finder Naturstyrelsen ikke, at lovforslaget rejser spørgsmål om ekspropriation.

Endelig er det styrelsens opfattelse, at lovforslaget indebærer en stillingtagen til, hvorledes derved koncessions udløb bliver at forholde med koncessionshavernes anlæg, idet det således er hensigten, at driften videreføres uændret under samme ejerskab.